

Endurheimt votlendis - leiðir til árangurs

Daði Már Kristófersson
Hagfræðideild Háskóla Íslands

Yfirlit

- Hvers vegna ættum við að endurheimta votlendi?
- Hvað þarf að gera til að ná árangri?
- Hvaða ytri skilyrði þurfa að vera fyrir hendi ef tryggja á árangur?
- Hvaða leiðir eru bestar?
  - skilvirkastar
  - réttlátastar
  - líklegastar til árangurs

Hvers vegna endurheimt?

- Vegna jákvæðra áhrifa á flóru og fínu
– umfang og virði breytilegt eftir aðsæðum
- Vegna losunar gróðurhúsalofttegunda
– umfang losunar og áhrif af endurheimt óviss
- Endurheimt gerist á kostnað
landbúnaðarnotkunar
- Fer eftir aðstæðum hvort endurheimt er
hagkvæmasti kosturinn

Hvað þarf að gera?

- Skapa hvata hjá núverandi eigendum framræsts votlendis til endurheimtar **að því gefnu að endurheimt sé hagkvæm**
- Leiðir
  - fjárstuðningur við endurheimt
  - skattar á framræst votlendi
  - endurheimtarkvaðir
  - markaðslausnir

Ytri skilyrði fyrir lausnum

- Forsenda fyrir skilvirkum hvötum er að umfang skaða vegna framræslu sé þekkt
  - losun á kolefni frá tiltekinni framræslu
  - áhrif á fínu og flóru
  - ...
- Krefst
  - rannsókna
  - eftirlits

Kostir og gallar ólíkra leiða

- Fjárstuðningur vegna endurheimtar
  - Fellur landeigendum vel í geð
  - Getur orðið kostnaðarsamt fyrir ríkið
  - Brýtur í bága við forsendur um að sá sem mengi borgi
- Skattar á framræst votlendi
  - Er landeigendum mjög á móti skapi
  - Krefst mikilla upplýsinga/eftirlits

Kostir og gallar ólíkra leiða

- Boð og bönn
  - Landeigendum á móti skapi
  - Ná síður markmiðum um skilvirkni
  - Krefjast mikils eftirlits
- Markaðslausnir, t.d. markaðir fyrir kolefnislosun
  - Falla landeigendum vel
  - Ekki eins kostnaðarsamir fyrir ríkið
  - Krefjast skilgreiningar á eignarrétti og eftirlits

Samantekt

- Jákvæð áhrif endurheimtar votlendis eru háð aðstæðum á hverjum stað – sem og tekjur af nýtingu framræsts lands
- Skilvirk endurheimt krefst þess að bæði sjónarmið landeiganda um nýtingu sem og sjónarmið samfélagsins um tjón séu tekin með í reikninginn

Samantekt

- Hvatinn til endurheimtar þarf að taka tillit til sjónarmiða um
  - skilvirkni/virkni
  - réttlæti
  - og pólitísku raunsæis
- Mögulegar leiðir eru
  - styrkir til endurheimtar
  - skattar
  - markaðslausnir

Samantekt

- Stórbæta þarf rannsóknir á áhrifum framræslu og endurheimtar við ólíkar aðstæður svo forsendur séu fyrir hendi að ná markmiðum um hagkvæma endurheimt votlendis

Endir